

Міністерство освіти та науки України
Галицький фаховий коледж імені В'ячеслава Чорновола

Циклова комісія журналістики

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

«Матеріали вільної енциклопедії «Вікіпедія» як об'єкт редагування»

Виконала: студентка 4 курсу,

групи В-41

спеціальності 061 «Журналістика»

ОП «Видавнича справа та редагування»

Бубнова Аліна Олександрівна

Науковий керівник: Бездіжа Алла Анатоліївна

Рецензент: Фінклер Юрій Едуардович

Оцінка 4 (добре)

Тернопіль – 2024

АНОТАЦІЯ

Бубнова А. О. Матеріали вільної енциклопедії «Вікіпедія» як об'єкт редагування.

Дипломна робота на здобуття кваліфікації фахового молодшого бакалавра зі спеціальності «Журналістика» ОП «Видавнича справа та редагування». Галицький фаховий коледж імені В'ячеслава Чорновола. Тернопіль, 2024. 59с.

Ключові слова: Вікімедіа, сайт, електронні видання, редактор, онлайн-енциклопедія, інтернет-ресурс, редагування матеріалів Вікіпедії, використання матеріалів Вікіпедії, матеріали вільної енциклопедії «Вікіпедія»

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 Вікіпедія як найбільша і найпопулярніша онлайн-енциклопедія у світі.	6
1 Історія створення вільної енциклопедії «Вікіпедія».....	11
2 Цільова аудиторія вільної інтернет-енциклопедії.....	16
1.3 Популярність використання матеріалів Вікіпедії.	19
1.4 Вікіпедія в літературі і мистецтві.	23
РОЗДІЛ 2 Зміст статей Вікіпедії та специфіка їх редагування.....	27
2.1 Тематичне охоплення.	31
2.2 Мовні розділи, автура та спільнота редакторів.....	35
2.3 Принципи редагування матеріалів.	39
2.4 Рекомендації щодо вдосконалення матеріалів Вікіпедії.....	43
ВИСНОВКИ.....	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	49
ДОДАТКИ.....	53

ВСТУП

Вікіпедія (англ. Wikipedia, МФА: [ˌwɪkiˈpiːdiə]) – загальнодоступна вільна багатомовна онлайн-енциклопедія, якою опікується неприбуткова організація «Фонд Вікімедіа». Назва утворена від слів «вікі» (технології для створення сайтів) та «енциклопедія».

Засновниками Вікіпедії є Ларрі Сенгер та Джиммі Вейлз. Офіційне відкриття відбулося 15 січня 2001 року. Будь-хто, у кого є доступ до читання Вікіпедії, також може редагувати практично всі її статті. Вікіпедія – п'ятий за популярністю вебсайт у світі.

У сукупності випуски Вікіпедії охоплюють понад 62 мільйони статей, які залучають близько 2 мільярдів унікальних відвідувань на пристрої на місяць і понад 14 мільйонів редагувань на місяць станом на листопад 2023 року. 26% трафіку Вікіпедії припадає на Сполучені Штати, далі йдуть Японія – 5,9%, Великобританія – 5,4%, Німеччина – 5%, Росія – 4,8%, а решта 54% розподіляються між іншими країнами, згідно з даними, наданими SimilarWeb, що написані добровольцями з усього світу. Учасників Вікіпедії називають вікіпедистами.

В березні 2013 року сайт відвідали понад 514 мільйонів осіб. Як інтернет-довідник Вікіпедія є найбільшою і найпопулярнішою серед подібних сайтів. За обсягом відомостей і тематикою Вікіпедію вважають найповнішою енциклопедією, яку коли-небудь створювали за всю історію людства.

Мета і завдання дослідження: дослідити матеріали вільної енциклопедії «Вікіпедія», розглянути дану енциклопедію як об'єкт редагування, перевірити дані матеріали на достовірність, з'ясувати на скільки є актуальними матеріали вільної енциклопедії «Вікіпедія»

Об'єкт і предмет дослідження. Матеріали вільної енциклопедії «Вікіпедія».

Методи дослідження. аналіз, спостереження, порівняння.

Метод аналізу застосовано під час пошуку та дослідження матеріалів вільної енциклопедії «Вікіпедія». Метод спостереження застосовано під час пошуку матеріалів.

Теоретичне значення полягає у тому, що вперше здійснено аналіз матеріалів вільної енциклопедії «Вікіпедія» як об'єкту редагування.

Наукова новизна дослідження полягає у визначенні особливостей роботи редактора над матеріалами вільної енциклопедії «Вікіпедія».

Практичне значення одержаних результатів. полягає у можливості її використання в теоретичних та практичних курсах дисциплін з редагування навчальної літератури, при написанні наукових робіт, при створенні навчальних посібників, при написанні дипломних.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (31 позицій) та додатків. Загальний обсяг роботи становить 59 сторінок друкованого тексту. Основний текст викладено на сторінках.

РОЗДІЛ 1 Вікіпедія як найбільша і найпопулярніша онлайн-енциклопедія у світі

Вікіпедія (англ. Wikipedia, МФА: [ˌwɪkɪˈpiːdiə]) – загальнодоступна вільна багатомовна онлайн-енциклопедія, якою опікується неприбуткова організація «Фонд Вікімедіа».

Назва утворена від слів «вікі» (технології для створення сайтів) та «енциклопедія». Засновниками Вікіпедії є Ларрі Сенгер та Джиммі Вейлз. Офіційне відкриття відбулося 15 січня 2001 року.

Матеріали Вікіпедії, як і інших проєктів Фонду Вікімедіа, є вільними до використання, розповсюдження та вдосконалення на умовах ліцензій Creative Commons Attribution Share-Alike 3.0 Unported та GFDL, а сам сайт проєкту не містить рекламних банерів і працює завдяки добровільним пожертвам. Деякі оператори мобільного зв'язку надають доступ до Вікіпедії без стягнення плати за Інтернет-трафік.

Однією з переваг Вікіпедії є можливість подання інформації рідною мовою – сайт складається з 339 мовних розділів. Найбільшою Вікіпедією за кількістю статей є англійська, яка містить понад 6 млн статей [1].

На момент останнього оновлення в січні 2022 року Вікіпедія була однією з найбільших і найпопулярніших онлайн-енциклопедій у світі. Вона входить до топ вебсайтів з величезною кількістю статей, які охоплюють широкий спектр тем.

Отож маємо кілька основних характеристик Вікіпедії:

- Повна відкритість та редагування.

Однією з основних особливостей Вікіпедії є відкритість для всіх користувачів. Більшість статей може бути вільно відредагована будь-яким користувачем, що дозволяє колективно оновлювати та покращувати інформацію.

- Велика кількість статей.

Вікіпедія містить мільйони статей на різноманітні теми, починаючи від науки та техніки, закінчуючи історією та мистецтвом.

- Багатомовність.

Вікіпедія доступна в багатьох мовах, що дозволяє користувачам отримувати інформацію рідною мовою.

- Ідентифікація та першість у пошукових системах.

Статті Вікіпедії часто визнаються важливими джерелами інформації у пошукових системах, що робить їх широко використовуваними для отримання базової інформації.

- Нейтральність та довіра.

Вікіпедія прагне до об'єктивності та нейтральності в поданні інформації, і багато користувачів вважають її довіреним джерелом.

Суть вільної енциклопедії, такої як Вікіпедія, полягає в тому, що вона є відкритим та колективним ресурсом з накопичення та поширення знань.

Вікіпедія надає вільний доступ до свого вмісту для будь-якого користувача доступом до Інтернету. Кожен може читати, редагувати та вносити свій внесок безкоштовно[6].

Головною рисою Вікіпедії є можливість редагування статей будь-яким користувачем. Це веде до того, що знання формується колективно, залучаючи різноманітні джерела та точки зору.

Всі матеріали, розміщені на Вікіпедії, розповсюджуються за ліцензією Creative Commons Attribution-ShareAlike, це дозволяє вільне використання та розповсюдження інформації за певних умов. Вікіпедія працює над створенням розширенням статей на різних мовах, забезпечуючи доступ до інформації глобальній аудиторії.

Рішення щодо внесення змін у статті приймаються шляхом демократичного процесу, де кожен користувач може висловити свою думку через обговорення та голосування [25].

Суть вільної енциклопедії в тому, що вона сприяє відкритому обміну інформацією та покращенню знань за умови взаємодії та співпраці спільноти користувачів.

Частота використання Вікіпедії в порівнянні з іншими онлайн-енциклопедіями може змінюватися залежно від регіону, мови, освітнього рівня користувачів та інших факторів. Однак, Вікіпедія є однією з найбільших та найпопулярніших онлайн-енциклопедій у світі, і її частота використання значно перевищує багато інших платформ.

Велика кількість людей у всьому світі регулярно використовує Вікіпедію для отримання інформації на різноманітні теми[15].

Отож основні фактори, які впливають на частоту використання Вікіпедії:

- Доступ до Інтернету.

Країни та регіони з вищим рівнем доступу до Інтернету можуть мати більшу частоту використання Вікіпедії.

- Освітній рівень.

Освічені групи населення частіше використовують Вікіпедію для вивчення нових тем та глибше розуміння вже вивчених.

- Професійна та академічна спрямованість.

Студенти, науковці, журналісти та інші групи, які шукають швидкий доступ до інформації, часто користуються Вікіпедією.

- Реклама та популяризація.

Широка популяризація Вікіпедії через різні засоби масової інформації та рекламні кампанії також впливає на її частоту використання.

Після вищерозглянутих фактів можемо зробити аналіз. Вікіпедія є основним джерелом інформації практично для всього світу. І лідирує у всіх списках популярних інтернет-джерел та онлайн-енциклопедій. По суті, це найлегший та найдоступніший спосіб пошуку потрібної інформації.

Багатьом онлайн-енциклопедія допомогла у написанні різних проєктів, рефератів та навіть наукових робіт. І тому саме цей варіант є найкращим для пошуку та використання інформації [3].

Після того як епоха друкованих енциклопедій відійшла у минуле і стала актуальною на її заміну однією із перших серед усіх інтернет-ресурсів була онлайн-енциклопедія Вікіпедія. Це не означає, що друковані джерела перестали використовуватися взагалі, але їх використання стало помітно рідшим і у бібліотеках все частіше ці книги велетні відправлялися на найдальші полиці припадати пилом.

Це зрозуміло, тому що перша перевага онлайн-енциклопедії – це її компактність. Не потрібно брати з собою книгу яка має великі розміри та є не дуже зручною для використання можливо в ній краще подана і більш розкрита певна інформація, але у зручності використання онлайн-енциклопедія Вікіпедія все ж переважає.

Крім вище сказаного онлайн-енциклопедії в порівнянні з друкованими є дуже доступними, тобто не має необхідності йти в бібліотеку шукати потрібну енциклопедію та виписувати потрібну інформацію. Натомість достатньо лише ввести в пошуку питання яке вас цікавить і ви в момент отримаєте відповідь на нього. Не докладаючи великих сил.

До появи вільної онлайн-енциклопедії Вікіпедія існували інші інтернет-ресурси, які мали чималий попит, та згодом Вікіпедія почала все більше лідирувати серед інших онлайн-ресурсів, завдяки своїй доступності та легкості у використанні.

Зараз люди добре знайомі з Вікіпедією і для кожного вона є актуальною та всі користуються нею регулярно.

Окрім користувачів онлайн-енциклопедія Вікіпедія стала можливістю для науковців, експертів та навіть звичайних людей реалізувати себе. Це означає, що кожен має можливість написати наукову статтю, яка буде опублікована у вільній енциклопедії Вікіпедія.

Тоді з'являється думка, що ці статті можуть бути неправильними та не відповідатимуть стандартам, проте не варто хвилюватися, адже усі тексти, які потрапляють у Вікіпедію проходять перевірку на достовірність та правдивість інформації, яку несе ця стаття.

Тоді можемо підбити підсумки, що Вікіпедія – це хороший ресурс як для споживання інформації та застосування її у своїх потребах, так і для реалізації інформації та реалізації себе як автора окремих статей [10].

1 Історія створення вільної енциклопедії «Вікіпедія»

Історія вільної енциклопедії «Вікіпедія» почалась як братній проєкт Нупедії, безплатної англomовної онлайн-енциклопедії, статті до якої писали спеціалісти, після чого статті проходили процес формальної перевірки. Нупедія заснована 9 березня 2000 року і була власністю Bomis, Inc, компанії, що володіла також однойменним вебпорталом.

Історія Вікіпедії формально почалася із запуском Вікіпедії 15 січня 2001 року Джиммі Вейлзом та Ларрі Сенгером. Найперша відома пропозиція створити онлайн-енциклопедію була висловлена Ріком Гейтсом (англ. Rick Gates) в 1993 році, але концепція вільної інтернет-енциклопедії (відмінної від просто відкритого коду чи freemium) була запропонована Річардом Столменом у грудні 2000 року.

Концепція Столмена передбачала, що нема центральної організації, яка контролює редагування. Цим «мультиплеєром» проєкт дуже відрізнявся від сучасних цифрових енциклопедій, таких як «Нюпедія» (Bomis), Microsoft Encarta чи навіть Британська енциклопедія, яка була найбільшою універсальною енциклопедією та Нюпедією, яка була прямим попередником Вікіпедії. 2001 року ліцензія «Нюпедії» була змінена на GFDL, і Вейлз та Сенгер запустили Вікіпедію, використавши концепцію та технологію вікі, яку винайшов у 1995 році Ворд Каннінгем [16].

Первинно Вікіпедія мала бути додатком «Нюпедії» (онлайнового енциклопедичного проєкту, який редагували тільки експерти), забезпечуючи додаткові заготовки та ідеї для проєкту.

Назва була запропонована Ларрі Сенгером, співзасновником проєкту, і утворена із слова «вікі» (з гавайської значить «швидкий»). На практиці Вікіпедія швидко обійшла «Нюпедію», ставши глобальним проєктом багатьма мовами (до травня 2001 року утворилися розділи Вікіпедії французькою,

німецькою, каталонською, шведською та італійською) та надихнувши на створення цілої низки інших онлайн-проектів такого типу.

Відповідно до Alexa Internet, Вікіпедія є сьомою у світі за популярністю. Загальна кількість читачів Вікіпедії у світі становить близько 495 мільйонів на місяць. У серпні 2015 року у світі WMF Labs нараховували 18 мільйонів переглядів за місяць. Відповідно до Comscore, тільки із США Вікіпедія отримує понад 117 мільйонів унікальних відвідувачів щомісяця.

Відзначаючи важливість вільного доступу до знань, засновники визначили, що Вікіпедія має бути вільною та відкритою для редагування будь-яким користувачем. Це означає, що будь-який інтернет-користувач може робити свій внесок та вносити зміни до статей. Уейлс та Сенгер поклали основні принципи Вікіпедії, серед яких основний – це відкритий доступ та можливість редагування кожним користувачем Інтернету.

«Ріст та розвиток»: Проект стрімко зростав, привертаючи внесок волонтерів з усього світу. З часом Вікіпедія стала однією з найбільших та найбільш впливових енциклопедій у світі.

Вікіпедія стала відомою своїм некомерційним підходом та фінансується головним чином через пожертвування користувачів. Фонд Вікімедіа, створений для підтримки проєктів Вікімедіа, включаючи Вікіпедію, забезпечує фінансування для інфраструктури та інших потреб проєкту.

«Мовна різноманітність»: Вікіпедія постійно розширюється та додає статті на різних мовах. Це сприяє доступу до інформації для різних аудиторій по всьому світу. Протягом перших кількох років експансії, Вікіпедія зростала завдяки внеску волонтерів і залучала все більше користувачів, що сприяло її розвитку в одну з найбільших та найбільш відомих енциклопедій у світі.

Спочатку, у 2001 році тимчасовим логотипом Вікіпедії був обраний американський прапор. Однак такий вибір піддався численній критиці, тому що Вікіпедія анонсувалася, як багатомовна онлайн-енциклопедія. У цьому ж році

був оголошений конкурс на створення нового фірмового логотипа для Вікіпедії. В результаті був обраний логотип у вигляді сфери, на якому розташовувався напис англійською мовою з книги з математики Льюїса Керрола [12].

Згодом був оголошений ще один конкурс, за результатами якого перемогла версія логотипу у вигляді глобуса, зробленого з пазлів, у верхній частині якого відсутні деякі елементи. В результаті деяких доопрацювань, логотип Вікіпедії став таким, яким ми всі звикли його бачити: глобус з пазлів, на кожному елементі якого написані символи різними мовами [18].

Отож, ми можемо побачити як та за рахунок чого вільна енциклопедія «Вікіпедія» закріплювалася у світі та набула такої широкої популярності, тепер розглянемо історію створення її в Україні.

Станом на 15 січня 2024 року за кількістю статей українська Вікіпедія посідає 14-те місце серед мовних розділів (між Вікіпедіями китайською та в'єтнамською мовами) та третє місце серед слов'янських вікіпедій (між Вікіпедіями польською та сербською мовами), маючи понад 1,2 мільйона статей.

Для порівняння, англійська і себуанська Вікіпедії налічують понад 6 млн статей, німецька, шведська, французька і нідерландська – понад 2 млн статей, російська, іспанська, італійська, єгипетська арабська, польська, японська, китайська, в'єтнамська, в'єтнамська, в'єтнамська, арабська та португальська – понад 1 млн статей. За загальним розміром українська Вікіпедія перебуває на 14-му місці у світі.

А от перші зафіксовані спроби створення статті в українській Вікіпедії датують 26 січня 2004 року. Перша стаття – «Атом», створена 30 січня 2004 року. 4 квітня того ж року було офіційно активовано українську частину Вікіпедії. Кількість статей на той момент – 1000.

А 27 квітня 2014 року було проведено вікіфлешмоб, завдяки цьому того ж дня було створено 940 статей, а це значить, що цього дня українці створили

статей більше, ніж в англійській вікіпедії. Вплив цього заходу був такий сильний, що українська Вікі ввійшла до десятки вікіпедій, що найшвидше розвиваються.

Найкращими статтями української Вікіпедії є вибрані статті й вибрані списки, обрані користувачами як такі, що відповідають високому рівню якості, викладу матеріалу, досконалості, нейтральності, об'єктивності та відповідності до наукових джерел.

Є також окрема категорія «Добрі статті», які ще не досягають рівня «вибраних», однак можуть бути зараховані до числа найкращих статей української Вікіпедії. Відповідність статей до цих категорій вирішується голосуванням користувачів. Статті, які, навпаки, поки що не відповідають належному рівню, належать до категорії «Статті, що потрібно упорядкувати».

Українська Вікіпедія містить багато статей, які у первісному вигляді було скопійовано з Енциклопедії українознавства (понад 6 тис.). Українська Вікіпедія також містить найбільшу кількість статей про населені пункти України.

Української радянської енциклопедії, довідника з історії України (під ред. Підкови та Шуста), ГЕС, МГЕ (разом – понад 15 тис.), урядових та інших сторінок. Разом з тим, деякі з цих статей були пізніше перероблені та розвинуті редакторами Вікіпедії, які також створили чи переробили чимало статей у повністю самостійні роботи [5].

Попри те, що за обсягом українська Вікіпедія переважає усі відомі паперові енциклопедії, в якісному відношенні українська Вікіпедія є нерівномірною. Так, Іван Вакарчук у своєму зверненні зазначив, що українська Вікіпедія «сильно поступається своїм аналогам і за якістю. Багато наявних статей мають уривчастий, неповний і незавершений характер». Аналогічну думку висловив у своєму зверненні й С. Квіт, зазначивши, що цей недолік «спонукає українських інтернет-користувачів звертатись до інших зрозумілих іноземних версій Вікіпедії».

«Брак освічених користувачів-спеціалістів» відзначали й самі українські вікіпедисти. Добре знайомий нам журналіст Юрій Фінклер критикував українську Вікіпедію за неможливість видалити інформацію про самого себе (після довгого обговорення спільнота відмовила Ю. Фінклеру у вилученні статті про нього у Вікіпедії) [24].

Отож, підбивши підсумки можемо сказати, що історія створення вільної енциклопедії «Вікіпедія» є досить нестандартною і взагалі виникнення цього ресурсу можна вважати випадковістю, адже як було вище сказано створювався він лише як додаток і ніхто не покладав на цю онлайн-енциклопедію великих надій, але це не завадило Вікіпедії стати однією з найбільших онлайн-енциклопедій у світі.

Також можемо бачити роботу українських науковців над даним інтернет-ресурсом, які визначають основні переваги та деякі недоліки онлайн-енциклопедії «Вікіпедія».

1.2 Цільова аудиторія вільної інтернет-енциклопедії

Цільова аудиторія – група людей, на яких розраховано певний товар, продукт, художній твір, послугу тощо. Цільова аудиторія може визначатися як до пропозиції товару чи ідеї, так постфактум за вивченням поточної ситуації.

Люди у своїй діяльності прагнуть визнання з боку інших. Однак для того, щоб товар знайшов свого покупця, послуга – клієнта, а витвір мистецтва – своїх поціновувачів, вони повинні відповідати їхнім вимогам, смакам, звичкам, інтересам, стосуватися актуальних для них тем. Люди різні й у різних людей смаки, інтереси, потреби, досвід різні тому часто неможливо запропонувати щось таке, що сподобалося б усім. Об'єктивно люди поділяють на окремі групи з багато в чому спільними рисами і відповідно схожими реакціями. Відповідно товар, послуга чи ідея або зумисне роблять з розрахунком на цю аудиторію, або ж подаються в специфічний для цієї аудиторії спосіб.

Цільова аудиторія визначається в термінах тих параметрів, які поділяють людство на однотипні за реакціями в певному аспекті групи. Типовим є виділення цільової аудиторії на основі статі, віку, доходів, освіти, місця проживання, фаху тощо [27].

- Широта охоплення – відсоток людей, які належать до цільової аудиторії і які мають бути ознайомленні з рекламною кампанією за даний проміжок часу.
- Частота повторення – величина, що показує, скільки разів середній представник цільової аудиторії повинен познайомитися з рекламним повідомленням.
- Спеціальні заходи – заходи, що їх уживають з метою донесення до цільової аудиторії конкретних повідомлень, наприклад, прес-конференції, церемонії урочистих презентацій.

Зрозуміло, що як і кожної друкованої енциклопедії, як видання, є цільова аудиторія. Це має дуже велике значення, адже існує багато різноманітних енциклопедій. Наприклад, дитячі та для дітей шкільного і дошкільного віку, енциклопедії для підлітків, для абітурієнтів або для любителів і також є енциклопедії для науковців.

Варто зазначити, що дуже важливо для друкованих видань створювати енциклопедії для певної аудиторії не захоплюючи всі, бо це не буде хорошою ідеєю, адже цільова аудиторія це певний вік та статус людини, тому важливо не об'єднувати все та чітко розмежовувати інформацію.

На відміну від друкованих видань онлайн-енциклопедії, в тому числі і «Вікіпедія», не мають чіткого розмежування інформації, тому тут потрібно обирати статтю відповідно до потреб та інтересів. Тому варто обирати інформацію яка буде найкращою в даній ситуації.

При пошуку будь-якої інформації онлайн-енциклопедія «Вікіпедія» запропонує цілий список статей, які стосуються заданої теми, як правило вони у порядку від найлегшої та найкоротшої статті до великих наукових робіт чи файлових документів на обрану тему. Тому якщо потрібна інформація для конкретної аудиторії, то потрібно вказувати це в запиті. Наприклад «Зображення анатомічної будови тварин для дітей шкільного віку» або «Анатомічна будова тварин» для більш дорослих користувачів.

Тепер можемо розглянути цільову аудиторію вільної інтернет-енциклопедії «Вікіпедія». Вона може бути різноманітною і включати різні групи користувачів. Основні категорії цільової аудиторії можуть виглядати так:

- Учні, студенти та деякі навчальні заклади:

Інтернет-енциклопедія може бути цінним ресурсом для учнів, студентів та вчителів і викладачів, надаючи широкий спектр інформації для академічних досліджень.

- **Експерти та професіонали:**

Люди, які шукають детальні та фахові відомості в певній галузі, можуть використовувати інтернет-енциклопедію для поглибленого вивчення тем та конкретних питань.

- **Письменники та дослідники:**

Ті, хто займається написанням статей, книг чи інших наукових робіт, можуть використовувати інтернет-енциклопедію як вихідний пункт для отримання фактів та інформації.

- **Аматори та цікаві особистості (любители):**

Люди, які просто цікавляться різноманітними темами та хочуть розширити свої знання, можуть користуватися інтернет-енциклопедією для навчання і задоволення своєї цікавості.

Цільова аудиторія може бути різною за віком, освітою, інтересами та мовами, тому важливо забезпечити різноманітність контенту та забезпечити зручний і доступний інтерфейс для різних користувачів.

Отже, опираючись на вищесказане можемо побачити, для досить великої кількості людей вільна енциклопедія «Вікіпедія» може бути корисною. Вона не опирається на конкретні вікові особливості та не «розмежовує» інформацію, чим і допомагає обрати потрібну.

1.3 Популярність використання матеріалів Вікіпедії

В епоху диджиталізації усі друковані видання, так би мовити, відійшли на другий план та не користуються вже такою популярністю як раніше. Все це тому, що на заміну їм прийшли нові сучасні інтернет-ресурси в тому числі й онлайн-енциклопедія «Вікіпедія».

Це очевидно, тому що усім людям притаманно прагнути до чогось сучаснішого та самовдосконалюватися. Приємним бонусом стало й те, що Вікіпедія стала зручнішою у використанні ніж паперові варіанти енциклопедій.

Тому й Вікіпедія набула шаленої популярності серед людей різного віку, категорій та статусу. Не дивно, що коли у пошуку ми вводимо якийсь запит перший сайт – найчастіше Вікіпедія, можливо багатьом це коли-небудь здавалося дивним, але пояснення цьому просте: першим сайтом, який з'являється є Вікіпедія тому, що вона містить найбільше статей, можливо й тому, що піддається колективному редагуванню [14].

Вікіпедія є однією з найпопулярніших інтернет-ресурсів у світі, і використовується мільйонами користувачів щоденно. Це пояснюється тим, що насамперед вільна енциклопедія Вікіпедія є у відкритому доступі енциклопедією, до якої можна отримати допуск безкоштовно. Це робить її доступною для широкого кола користувачів з різних частин світу.

Також вільна енциклопедія Вікіпедія містить величезну кількість інформації на різноманітні теми. Вона охоплює науку, історію, технології, культуру, мистецтво та багато іншого, надаючи користувачам можливість швидко знайти потрібні дані.

Доступ до Вікіпедії є досить простим та зручним для навігації. Вбудований пошуковий механізм допомагає користувачам легко знаходити потрібну для нього інформацію. Також вільна енциклопедія постійно

оновлюється та вдосконалюється за допомогою внесків користувачів з усього світу. Це робить її джерелом актуальної інформації.

Ще однією перевагою цього інтернет-ресурсу є можливість будь-якого користувача редагувати та доповнювати матеріали. Це робить Вікіпедію колективним проєктом, що сприяє виправленню помилок та покращенню якості контенту. А ще вона актуальна для студентів, оскільки є джерелом інформації для навчання та досліджень, і багато навчальних закладів дозволяють чи навіть заохочують використання її матеріалів.

Варто зазначити, що спосіб подачі інформації може задаватися самим користувачем, ним же за рахунок просування по гіпертекстовому інформаційному «дереву» варіюється її повнота і складність. У віртуальній енциклопедії може бути організований самостійний вибір виду та методу роботи з інформацією:

пасивне сприйняття інформації,

цільовий пошук і обробка необхідної інформації;

редагування відібраних блоків інформації у формі тематичних презентацій

Велике значення в енциклопедії надається його бібліографічному оснащенню. В електронній енциклопедії бібліографічні посилання можуть включати інтернет-адреси відповідних електронних видань і бібліотек.

Значне місце займають ілюстрації: фотознімки, малюнки, карти, плани, схеми, креслення. Вони можуть мати анімаційний характер і включати елементи інтерактивності і гіперграфіки.

Принципово важливим для електронної енциклопедії є апарат орієнтування. Це можуть бути традиційні способи орієнтування користувача в енциклопедичному матеріалі: тематичний план (покажчик розподіл статей за типами і видами), словник (повний перелік термінів, яким присвячені статті).

При цьому ясно, що можливості ЕОМ для відображення структури інформації в енциклопедії, системи зав'язків між її основними елементами, не можна й порівнювати з можливостями традиційної книги. Електронна енциклопедія може включати різні види «навігаторів». У неї може бути закладена ціла система покажчиків (алфавітних, систематичних, бібліографічних), яка може бути доповнена пошуковою системою на конкретний термін, на ключове слово та ін.

Особливістю навчальної електронної енциклопедії є наявність у ній яскраво вираженого апарату засвоєння навчального матеріалу. Даний апарат представлений різноманітними способами систематизації навчальної інформації і особливо способами візуального відображення структури наукового знання.

Але варто зауважити, що навіть з усіма перевагами, що через відкритість редагування можуть виникати помилки чи спростування, і користувачам рекомендується перевіряти інформацію з інших джерел при необхідності.

Тепер можемо розглянути популярність енциклопедії в Україні. Україномовний сегмент інтернет-енциклопедії "Вікіпедія" за підсумками березня вийшов на перше місце у світі за темпами зростання популярності серед найбільших «Вікіпедій». Про це йдеться у повідомленні виконавчого директора громадської організації «Вікімедіа Україна» Юрія Пероганіча [22].

Зазначається, що за березень в українській «Вікіпедії» було переглянуто 83,5 млн. сторінок, що на 76% більше, ніж у березні 2012 року, передає ZN,UA. У першій світовій п'ятірці за швидкістю зростання відвідуваності також «Вікіпедії» арабською (+64%), в'єтнамською (+52%), російською (+48%) та турецькою (+47%) мовами [28].

Також за підсумками березня українська "Вікіпедія" вперше за показником кількості переглянутих сторінок вийшла на 18 місце серед 285 світових «Вікіпедій» різними мовами.

Відвідуваність української Вікіпедії з року в рік зростає протягом усієї її історії. За 2023 рік в українській Вікіпедії здійснено 1188 млн переглядів сторінок проти 1060 у 2022. Абсолютне річне зростання становило 128 млн переглядів.

Ще варто зауважити, що використання Вікіпедії серед українців зростає: відвідуваність становила 94,1 млн переглядів сторінок. З території України переглянуто загалом 187 млн сторінок Вікіпедії усіма мовами. З них 75 млн або 40 % відвідувань припадало на Українську Вікіпедію, 98 млн або 45 % – на російську, 15 млн або 8 % – на Англійську. Для порівняння, у 2013 році з території України 16,4 % сторінок Вікіпедії було переглянуто українською, 71,1 % – російською та 8,1 % – англійською мовою [23].

1.4 Вікіпедія в літературі і мистецтві

Розглянемо дуже цікаве питання: яким чином можна застосувати Вікіпедію у творчості. Більшість людей вважає, що Вікіпедія це інтернет-ресурс, який призначений більше для наукових статей та текстів. Отож, з'ясуємо як же використовується і чи взагалі можлива реалізація інформації з інтернет-енциклопедії Вікіпедії у літературі та мистецтві.

Так, будь-які інтернет-енциклопедії часто використовуються у творчості. Автори можуть використовувати їх для отримання інформації, аналізу ідей та навчання нового матеріалу. Онлайн-ресурси, в тому числі й інтернет вільна енциклопедія Вікіпедія, можуть служити важливим джерелом даних для дослідження теми, розширення знань і підтримки ідей у творчому процесі.

Інтернет-ресурси використовуються у творчості на різних етапах творчого процесу.

Отже, для чого використовують інтернет-енциклопедію Вікіпедію у літературі та мистецтві:

- отримання потрібної інформації про певне явище, предмет чи факт.

Митці можуть використовувати інтернет-енциклопедії для збору фактів, історичних відомостей або докладної інформації про конкретні теми. Це може бути корисно при написанні романів, створенні сценаріїв, малюванні або будь-якій іншій творчій сфері.

- використання Вікіпедії як ресурсу для вивчення певної інформації.

Автори зазвичай використовують інтернет-енциклопедії для вивчення нових тем, отримання навичок або поглиблення розуміння певної галузі знань. Це може бути корисно при розвитку нових ідей та підвищенні освіти.

- для натхнення.

Читання статей чи сторінок інтернет-енциклопедій може викликати ідеї та натхнення для нових творчих проєктів. Вивчення різноманітних тем може викликати асоціації та сприяти розвитку оригінальних концепцій.

- як базу конкретних фактів.

Якщо автор включає фактичну інформацію у свою творчість, інтернет-енциклопедії можуть слугувати джерелом перевірених та достовірних даних.

- як джерело черпання образів для розробки образів героїв.

При створенні персонажів або винаходженні уявних світів митці можуть користуватися інформацією з енциклопедій для забезпечення глибини своїх творчих проєктів.

Також існує чимало прикладів використання Вікіпедії у творчості. Ресурси із Вікіпедії можна помітити у:

- Написанні роману або сценарію.

Автор може використовувати Вікіпедію для детального вивчення історичних подій, місць чи персоналій, які відображаються в їх творчості. Відомості про культуру, традиції та соціальні контексти можуть допомогти в створенні вірогідних сценаріїв та персонажів.

- Малюнку чи графічному дизайну.

Художники можуть користуватися Вікіпедією для отримання візуальної інформації про архітектуру, мистецтво, моду, різні стилі та техніки.

- Музичному творові.

Композитори можуть шукати інформацію про історію музичних стилів, жанрів, інструментів або конкретних музикантів для створення аутентичних композицій.

- Створенні ігор.

Геймдизайнери можуть використовувати Вікіпедію для детального опису світів, історичних періодів чи міфів, що лягають в основу ігор.

- Доказу фактів у фільмі.

Режисери та сценаристи можуть використовувати Вікіпедію для забезпечення точності та правдивості відображення подій чи персонажів у фільмах.

- Творчого напису.

Також окрім самого застосування онлайн енциклопедії у творчості. Є чимало згадок та присвят різного матеріалу онлайн-енциклопедії Вікіпедія. Не менш часто Вікіпедія згадується і у різних фільмах. У нових сучасних фільмах переважно для підлітків ця онлайн-енциклопедія згадується доволі часто, адже це чи не основне джерело інформації для тінейджерів.

Окрім фільмів і серіалів де Вікіпедія лише згадується є і фільми, які цілковито присвячені Вікіпедії.

Фільми які присвячені Вікіпедії:

✓ Фільм 2008 року «Істина згідно з Вікіпедією» (англ. The Truth According to Wikipedia).

✓ Фільм 2010 «Істина в цифрах?» (англ. The Truth in numbers? Everything According to Wikipedia).

Документальний фільм за участю Джиммі Вейзла, науковців, журналістів, політиків, письменників, дописувачів Вікіпедії. Фільм, який досліджує історію інтернет-енциклопедії Вікіпедія та культурні наслідки її появи. Фільм намагається відповісти на питання про те, чи всім людям, чи тільки фахівцям і експертам, слід доручити редагування енциклопедії. У ньому розповідається про історію та обстановку у Вікіпедії. Ідея про створення документального фільму була висловлена продюсером фільму Майклом Феррісом Гібсоном, відомим своєю роботою 24 Hours on Craigslist.

Гібсон зв'язався з Ніком Гіллом і профінансував його подорожі разом з Джиммі Вейлзом. Знімання почалося в серпні 2006 року на Вікіманії-2006. Гілл Вейлз подорожували Китаєм, Індонезією, Індією, ПАР, Австралією і Європою, щоб взяти інтерв'ю в учасників Вікіпедії для документальної стрічки. Скотт Глоссерман підписав контракт на фільм і зв'язався із творцями з метою забезпечення творчої спрямованості проєкту. Творці фільму переорієнтували свої зусилля на пошук відповіді на питання про те, як Вікіпедія подає істину.

Також, онлайн-енциклопедії Вікіпедії присвячено низку монографій, пам'ятник та музичний твір.

До прикладу у 2014 в польському місці Слубіце відкритий перший у світі Пам'ятник Вікіпедії у вигляді статуї. А 2016 року в Києві було презентовано перший музичний твір, присвячений Вікіпедії [31].

РОЗДІЛ 2 Зміст статей Вікіпедії та специфіка їх редагування

Вікіпедія – це унікальна веб-енциклопедія, де кожен може редагувати наявні статті та додавати власні. Метою проєкту є створення повної, нейтральної, вільної енциклопедії всіма мовами Землі. Український розділ Вікіпедії створено в січні 2004 року. Кожен може створити нову статтю або доповнити чи покращити вже наявну.

Зміст статей Вікіпедії формується завдяки спільноті користувачів, які роблять свій внесок у вигляді редагувань. Основні принципи такого редагування Вікіпедії включають:

✓ Свободу та доступність знань. Вікіпедія – це насамперед проєкт, що дозволяє створювати та редагувати статті вільно і безкоштовно. Знання, яке розміщується тут, повинно бути доступним для всіх.

✓ Нейтралітет. Зміст статей повинен бути об'єктивним та нейтральним. Редактори повинні уникати вираження особистого або партійного бачення та намагатися представити різні точки зору.

✓ Впевненість в джерелах інформації. Інформація, що додається до Вікіпедії, повинна базуватися на достовірних джерелах. Рекомендується вказувати джерела та посилання, щоб читачі могли перевірити інформацію.

✓ Безконфліктність в інтересах. Редактори повинні уникати редагування статей, які можуть призвести до конфлікту інтересів. Наприклад, не варто редагувати статтю про себе чи свою компанію.

Як вже відомо статі вільної енциклопедії Вікіпедія може створювати та редагувати кожен бажаючий. Але не кожен знає як правильно приступити до цього редакційного процесу. Тому розглянемо яким чином здійснюється редакційний процес.

Насправді редагувати сторінку дуже легко – просто натиснути на вкладку «Редагувати» вгорі сторінки, щоб змінити сторінку, або натиснути на посилання «Обговорення», а потім на «Редагувати», щоб змінити відповідну сторінку

обговорення. Ці дії повинні привести до сторінки, що містить поле редагування з вікітекстом, який можна редагувати.

Доцільно внести зміни, заповнивши поле «Опис» і натиснувши кнопку «Зберегти статтю», щоб зберегти всі зміни. Перед зберіганням варто перевірити, який вигляд матиме сторінка, натиснувши «Попередній перегляд». Залежно від операційної системи натискання «Enter», якщо поле редагування не активне (курсор в ньому не мигає), може мати такий самий ефект, як натискання «Зберегти статтю».

Інколи зручніше скопіювати текст статті до текстового редактора, відредагувати й перевірити написання, а потім перенести текст у редакційне поле оглядача. Така практика допоможе, також мати копію відредагованої статті, на своєму комп'ютері для подальших змін. Деякі редактори можна навчити розпізнавати спеціальний формат тексту статей Вікіпедії: en:Wikipedia:Text editor support.

Отож бачимо, що відредагувати статтю онлайн-енциклопедії Вікіпедія не потребує майже ніяких зусиль. Але тут одразу ж постає питання чи є статті відредаговані таким чином правдивими та безпечними.

Перше, що ми зазвичай відкриваємо, коли шукаємо інформацію з інтернет-джерел про якесь невідоме явище – це статтю із Вікіпедії [17].

Проте репутація в енциклопедії неоднозначна.

Насправді статтям у Вікіпедії можна довіряти більше, ніж якому-небудь невідомому сайту із текстом без посилань.

На це є декілька причин, наприклад:

- посилання на достовірні джерела у текстах обов'язкові,
- за тим, що з'являється у Вікіпедії, постійно стежать,
- водночас, Вікіпедія не претендує на науковість.

Ознаки, які допоможуть переконатися, що інформація в статті достовірна:

✓ У тексті є посилання на авторитетні джерела, які кожен знає, їх можна відкрити і перевірити.

✓ Чим популярніша стаття, тим вона більш якісна, бо більше людей за нею стежать.

Ще одна причина можливої недостовірності статей із Вікіпедії є те, що її може редагувати кожен, у статтях часом можуть траплятися різні недоліки від людей, які вирішили «докластися» до розвитку контенту в Інтернеті.

Зазвичай такі нюанси швидко виявляють і видаляють, але особливо смішні виправлення та статті зберігаються на спеціальній сторінці «Вікіпедія: Гумор» [2].

Але у Вікіпедії є значно серйозніші проблеми – наприклад, війни редагувань. Часто виникають дуже напружені суперечки з представниками різних спільнот. Дискусійними є теми, які є дискусійними для суспільства загалом. У глобальному масштабі енциклопедія страждає від цензури і від зазіхань авторитарних урядів на вільні знання.

Так справді не можна енциклопедію використовувати як основне джерело інформації та повністю довіряти статтям, адже до публікації статей допускається кожен, хоча потім ці статті перевіряються згодом все ж не варто повністю на них покладатися. Не варто черпати інформацію про якісь свої симптоми найкращим вирішенням проблеми – звернутися до лікаря або отримувати інформацію з спеціалізованих медичних сайтів. Також не варто довіряти Вікіпедії переклад тексту чи окремих слів, адже це не сайт для перекладу текстів.

Але якщо потрібна більш загальна інформація, то вільна інтернет-енциклопедія Вікіпедія в цьому, звичайно, допоможе.

Після вищесказаного можна подумати, що вільна інтернет-енциклопедія Вікіпедія є геть не надійним ресурсом, та не варто робити такі висновки, адже у Вікіпедії під час кожного найменшого редагування чітко фіксується, коли (дата і

час редагування) хто (ім'я користувача для зареєстрованих редакторів або IP-адреса для анонімних), що саме і в яку статтю вніс, каже пан Пероганич: «Грубі вандалські редагування, особливо якщо вони стосуються популярних статей, швидко помічаються і легко усуваються, а імена користувачів або IP-адреси вандалів ефективно блокуються волонтерами-адміністраторами. Важливо зазначити, що редактори Вікіпедії не вживають понять «правда» і «брехня», натомість оперують поняттями «інформація, підтверджена авторитетним нейтральним джерелом», або «інформація, не підтверджена таким джерелом».

Крім текстів статей у Вікіпедії є простір, де проводять обговорення вмісту сайту. Кожна стаття має сторінку обговорення, де будь-хто може висловити свої застереження, сумніви щодо вмісту тієї чи іншої публікації, каже експерт. Є також загальний простір обговорення, так звана «Кнайпа». Там можна висловлювати будь-які пропозиції, зауваження, звернутися по допомогу, роз'яснення, поскаржитися на невірний вміст чи дії інших редакторів [11].

2.1 Тематичне охоплення

Отож, для того, щоб краще розібратися у тематичному охопленні Вікіпедії потрібно зрозуміти, що воно собою являє та як правильно його розуміти. Тематичне охоплення простими словами – це сукупність тем, які включені до певної галузі чи діяльності. У різних галузях термін «тематика» має різне значення. Є літературна, музична, наукова, космічна, військова, технічна, юридична, медична, художня, економічна. І це ще далеко не весь список.

Коли ми виконуємо якийсь проєкт чи творче завдання ми всі звертаємося до певних інтернет-ресурсів. І не дивно, якщо перше посилання, яке ми бачимо це матеріали вільної інтернет-енциклопедії Вікіпедія.

Для нас це не новина, адже всі звикли до того, що Вікіпедія є ресурсом, який містить статті практично на усі теми і що ми можемо вибрати потрібну нам.

Це зараз не здивує нікого, адже Вікіпедія позиціонує себе як «вільна енциклопедія» (англ. The Free Encyclopedia). Створюючи нові чи редагуючи наявні статті, користувачі публікують свій внесок на умовах вільних ліцензій Creative Commons Attribution Share-Alike 3.0 Unported та GFDL. Матеріали Вікіпедії можна вільно використовувати, розповсюджувати та вдосконалювати на умовах цих ліцензій, що робить її частиною так званого «вільного вмісту» або «вільної культури».

Одним з найголовніших принципів Вікіпедії є дотримання авторського права: до статей можна додавати тільки власний текст або ті матеріали, на які користувач має відповідні авторські права. Лише так можна бути певними, що текст Вікіпедії можна законно вільно поширювати.

Окрім того, слово «free» в англійській мові означає також «безкоштовний». Вікіпедія та інші проєкти фонду Вікімедіа працюють без

розміщення рекламних банерів чи надання платних послуг. Використання Вікіпедії є повністю безплатним та вільним від реклами.

Щодо тематичного охоплення Вікіпедія містить понад 47 мільйонів статей, написаних добровольцями 298 мовами світу, і її відвідують понад 50 мільйонів унікальних користувачів щодня, що з квітня 2017 зробило її п'ятим за популярністю сайтом у світі. Тобто можемо побачити реальні масштаби цієї онлайн-енциклопедії, починаючи з банальних визначень до складних наукових статей. Завдяки такій кількості статей можна знайти кілька на одну і ту саму тему та вибрати потрібну більш відповідну [20].

Умовно вільну онлайн-енциклопедію Вікіпедію можна поділити за наступними темами:

- Гуманітарні науки.

Історія, мовознавство, філософія, релігія, література, мистецтво та інші гуманітарні дисципліни.

- Природничі науки.

Біологія, хімія, фізика, астрономія та інші природничі науки.

- Суспільство.

Соціологія, політика, економіка, право, соціальна робота тощо.

- Техніка та інженерія.

Інформаційні технології, механіка, електроніка, будівництво тощо.

- Медицина.

Медичні науки, психіатрія, хірургія, альтернативна медицина та інше.

- Географія.

Фізична географія, культурна географія, геополітика та інше.

- Спорт.

Інформація про різні види спорту, спортивні події та спортивні особистості.

- Технології.

ІТ-технології, новітні винаходи, програмування тощо.

- Культура та розваги.

Музика, кіно, театр, ігри, кулінарія тощо.

- Навколишнє середовище.

Екологія, охорона природи, енергетика тощо.

- Мови та комунікації.

Лінгвістика, мовознавство, комунікаційні технології тощо.

Одразу ж видно, що це є чималий тематичний спектр, який охоплює Вікіпедія. А головне, що це навіть не половина тем, які містить цей онлайн-ресурс. Але також варто зазначити, що в незалежності від того, на яку тему стаття, її інформаційне наповнення та призначення існують правила, яких обов'язково повинен дотримуватися автор. Отож розглянемо основні з них:

- Створення статті має бути чистою літературною мовою, певного стилю. Незалежно від теми статей вони повинні бути написані українською літературною мовою у науковому стилі. Навіть якщо зміст статей не стосується науки.

- Потрібно писати про те, що відомо вам і цікаво багатьом. Варто писати статтю лише тоді коли ви впевнені в даній інформації та коли вона зможе принести якусь користь.

- Ніколи не потрібно створювати статті з одного-двох рядків – вони все одно рано чи пізно будуть вилучені як безглузді статті. Людям не завжди корисна інформація розміщена у кількох реченнях.

- Посилайтеся. Для більшої ефективності та популярності вашої статті використовуйте посилання з подібною інформацією.

- Пишіть неупереджено й безсторонньо. В об'єктивній і точній енциклопедії будь-які почуття є зайвими. Намагайтеся писати об'єктивно, з нейтрального погляду. Якщо пишете статтю про суперечливе питання, намагайтеся представити всі точки зору, давши посилання на різні думки.
- Підписуйте статі. В обговореннях (зокрема на «своїй» сторінці обговорення) підписуватися потрібно обов'язково: це робить перегляд протоколу бесіди набагато зручнішим [7].

2.2 Мовні розділи, автура та спільнота редакторів

Оскільки Вікіпедія не є паперовою енциклопедією, її розмір є практично необмеженим. Вікіпедія є найбільшою енциклопедією за всю історію людства. Якщо роздрукувати Англійську Вікіпедію у форматі Енциклопедії «Британніка», то вона займатиме приблизно 3012 томів. Якщо роздрукувати вікіпедії всіма мовами, то вони займатимуть приблизно 27 742 тома або 139 книжних шаф.

Загалом Вікіпедія – це продукт колективної волонтерської діяльності, до розбудови якого може долучитися кожен. Тут немає офіційно найнятих людей, які писатимуть до неї за гроші.

Тому перевіркою статей займаються адміністратори, а також патрульні – волонтери, що добре знають правила Вікіпедії та дотримуються них. Саме вони слідкують за тим, щоб контент онлайн-енциклопедії відповідав її головним принципам: нейтральності, висвітленню різних точок зору, відсутності плагіату тощо. Наразі в українській Вікіпедії 46 адміністраторів і понад 450 патрульних. Рішення про те, чи надавати користувачеві такий статус, приймається шляхом обговорення у спільноті активних дописувачів.

Онлайн-енциклопедія Вікіпедія є чи не першою серед усіх інтернет-ресурсів у цілому світі, тому вона доступна багатьма мовами для користувачів з різних кутків нашої планети.

Наразі існують приблизно 62.4 млн статей у 321 мовному розділі, серед яких навіть є такі мови, як латина або церковнослов'янська мова. Для деяких мов існують розділи різними діалектами або правописами. Також існує мовний розділ простою англійською, в якій використовують найпростіші слова та граматику. Найбільшим мовним розділом незмінно є англійський, який налічує понад 6 млн статей. Український мовний розділ наразі налічує 1 308 044 статей і

займає 16-те місце за кількістю статей, між китайським та в'єтнамським розділами. Наразі 18 мовних розділів мають більше мільйона статей:

Англійський (6 776 924 статей),
Себуанський (6 121 871 статей),
Німецький (2 877 612 статей),
Шведський (2 575 695 статей),
Французький (2 587 799 статей),
Нідерландський (2 148 882 статей),
Іспанський (1 927 836 статей),
Італійський (1 845 759 статей),
Єгипетсько-арабський (1 621 723 статей),
Польський (1 600 772 статей),
Японський (1 401 814 статей),
Китайський (1 401 696 статей),
Український (1 308 011 статей),
В'єтнамський (1 290 491 статей),
Варайський (1 266 389 статей),
Арабський (1 226 798 статей),
Португальський (1 118 012 статей).

Відомо, що 23 січня 2020 року англomовна Вікіпедія, що є найбільшим мовним розділом онлайн-енциклопедії, переступила позначку у 6 млн статей. Та попри це кількісне зростання статей, глобальна участь Вікіпедії в Інтернеті, за даними Alexa, продовжувала знижуватися. До лютого 2020 року Вікіпедія посіла одинадцяте місце в світі за відвідуваністю в мережі Інтернет [19].

Все ж, як з ключовим ресурсом для поширення інформації, пов'язаної з COVID-19, Всесвітня організація охорони здоров'я співпрацювала саме з Вікіпедією, – щоб допомогти боротися з поширенням дезінформації.

У Вікіпедії автори та спільнота редакторів грають ключову роль у створенні та управлінні вмістом. Вікіпедія – це вільна енциклопедія, де зміст розробляється та редагується відкритою групою користувачів.

Почнемо з того, що автором статей Вікіпедії може бути кожен, хто має матеріал для нової статті так само і редактори можуть вносити зміни, оновлювати інформацію, додавати новий контент та взагалі покращувати якість статей, але варто зазначити, що кожна змінна, яка вноситься в статтю відстежується та в разі її недостовірності коригується.

Рецензування також важлива складова у написанні статей воно відбувається способом обговорення на сторінці статті чи застосування спеціальних тегів для позначення спірних чи спільнотою редакторів визначених моментів.

Як і всі інтернет-ресурси вільна онлайн енциклопедія Вікіпедія має ряд правил і стандартів, які визначають структуру та якість статей, а спільнота редакторів допомагає дотримуватися цих стандартів та вирішувати суперечки, щодо інтерпретації правил, оскільки редактори одного мовного розділу можуть бути з різних країн, можуть виникати суперечки щодо правопису та граматики, також щодо світогляду.

Ще одним способом редагування вільної онлайн-енциклопедії Вікіпедії є платформа для публічних обговорень статей на сторінках та форумах. Це дозволяє редакторам обговорювати питання та приймати рішення щодо їх вмісту.

Для аналізу та порівняння також розглянемо автуру та редактуру української Вікіпедії. Станом на початок грудня кількість статей в українськомовні версії «Вікіпедії» перевищила 870 тисяч – за цим критерієм вона посідає 16 місце в світі. За кількістю новостворених публікацій мовна версія лідирує вже другий місяць поспіль, зазначається в блозі її редакторів «Вікі: медіа і технології».

За листопад автори української «Вікіпедії» створили 21104 статті. Після української версії за цим критерієм йдуть англійська, арабська, південноазербайджанська та німецька «Вікіпедії». У середньому за день українські вікіпедисти публікують 703 нові статті.

Відвідуваність версії онлайн-енциклопедії українською мовою в листопаді досягла рекордного рівня у 67,6 млн переглядів сторінок за місяць. Це 19-й показник у світі.

Число активних зареєстрованих редакторів – тобто тих, які зробили хоча б одну правку у листопаді, становило 2 934 людини. Це на 5,6 % перевищує показник листопада минулого року.

Нагадаємо, в вересні кількість переглядів української «Вікіпедії» у вересні перевищила 50 млн. А в травні редактори української «Вікіпедії» виявилися п'ятими за активністю в світі [21].

Отож бачимо, що онлайн енциклопедія Вікіпедія є унікальним інтернет-ресурсом з великою кількістю мовних розділів. Опублікувати статі може кожен охочий, також редагування та рецензування здійснюється шляхом обговорення.

2.3 Принципи редагування матеріалів

Принципи редагування матеріалів вільної онлайн-енциклопедії Вікіпедії втілені в «п'яти основах» та численних політиках і настановах, що призначені формувати відповідний вміст. Навіть ці правила зберігаються у вікі-формі, і редактори Вікіпедії як спільнота пишуть і переглядають ці політики та рекомендації і слідкують за їх виконанням – видаляють, додають шаблони із зауваженнями або змінюють статті, що не відповідають правилам. Правила різних Вікіпедій загалом дуже схожі, хоча можуть відрізнятися в деталях [8].

Окремим користувачам через голосування надають права адміністраторів. Такі користувачі можуть вилучати чи захищати окремі статті від редагування, блокувати користувачів-вандалів та виконувати інші адміністративні функції. Спільнота може також позбавляти адміністраторів їхніх прав [9].

Тобто бачимо, що редактором Вікіпедії можна бути лише маючи права адміністратора та знаючи основні правила та інструкції щодо редагування статей. Це показує нам, що вільна онлайн-енциклопедія Вікіпедія все ж перевіряє та редагує, в разі недостовірності, інформацію, яку надає своїм користувачам [25].

Оскільки, Вікіпедію може редагувати кожен, одним з головних пунктів критики Вікіпедії часто стає те, що ніхто не відповідає за правильність і повноту інформації. Аби розв'язати цю проблему, до статей додають посилання на авторитетні джерела, щоб підтвердити ту чи іншу інформацію та дати можливість читачу самому перевірити її точність.

Серед редакторів Вікіпедії це часто формулюється так: «верифікованість не означає істини» – тобто читачі, а не енциклопедія, в кінцевому підсумку відповідальні за перевірку правдивості статей і можуть формувати власні інтерпретації.

Як ми вже зрозуміли, Вікіпедію може редагувати кожен бажаючий, розберемося чи добре це, чи погано. Звичайно, як і будь-який ресурс онлайн-енциклопедія Вікіпедія має свої власне плюси та мінуси.

Розпочнемо із плюсів, те що редактором даного ресурсу може бути кожен, хто має бажання, це безумовно плюс, адже є багато хороших спеціалістів, науковців, фахівців або звичайних освічених людей, які можуть правильно та за правилами відредагувати будь-яку статтю. Окрім стандартних статей чи визначень вільна онлайн-енциклопедія Вікіпедія містить інформацію про відомих особистостей, місця для туристів, стандарти і правила, інструкції. Як правило, така інформація може часто змінюватися і можуть бути неактуальні дані у таких статтях, тому добре, що будь який користувач може змінити застарілу інформацію.

Тепер розглянемо мінуси такого редагування. Є також люди, які вважають, що їхнього рівня знань достатньо для того, щоб відредагувати статтю, та насправді їх думка є хибною. Або ж часом є люди, які впевнені в інформації та її правдивості та насправді ця інформація вже неактуальна. Тому завжди слід упевнитися в інформації шляхом її перевірки. Тобто потрібно знайти аналогічну інформацію в інших онлайн-ресурсах. Це допоможе підтвердити її правдивість або актуальність на даний момент.

Як ми вже вияснили, редагувати інформацію може будь-який користувач, окрім того створювати статті у вільній онлайн-енциклопедії Вікіпедії може також кожен бажаючий [4].

Слід пам'ятати, що як і в звичайній енциклопедії, статті тут повинні писати фахівці, що добре знаються на темі, вивчали її. Наприклад, бібліотекаря, писати статтю потрібно про свою бібліотеку, свій край або про видатного земляка. Якщо писати статтю, в першу чергу потрібно переконатися, чи достатньо матеріалу, не треба повністю дублювати інформацію з інших сайтів.

Не варто писати про недостатньо відому вам інформацію. На Головній сторінці української Вікіпедії міститься цікава та корисна інформація, наприклад, «Вибрані статті», на які можна орієнтуватися при написанні власних, «День в історії», «У новинах», «Вибране зображення», «Цікавинки» [28].

Потрібно писати об'єктивно (нейтральна точка зору);

- ✓ Не порушувати авторські права;
- ✓ Робити посилання на друковані та електронні джерела інформації;
- ✓ Писати про те, що відомо Вам і корисно для інших.
- ✓ Не дублювати повністю зміст інших сайтів;

Потрібно писати об'єктивно, з нейтрального погляду. Якщо писати статтю про суперечливе питання, тоді представити всі точки зору, давши посилання на різні думки.

Згідно з правилами Вікіпедії, щоб стаття могла бути опублікована, вона повинна бути енциклопедичною і не бути словниковою чи схожою на неї. Тема статті також повинна відповідати критеріям значущості, що зазвичай означає, що вона повинна бути достатньо розкрита в інших авторитетних джерелах, таких як провідні медіа чи академічні видання, незалежні від предмета статті.

Крім того, Вікіпедія має поширювати знання, що встановлені і визнаються. Іншими словами, вона не може містити, наприклад, нову інформацію чи оригінальні дослідження.

Нарешті, Вікіпедія повинна бути неупередженою та висвітлювати всі думки, якщо можуть бути підтверджені належними зовнішніми джерелами. Це правило відоме як нейтральне [30].

Отже, редагування статей вільної онлайн-енциклопедії Вікіпедії відбувається досить не стандартним способом, який ми звикли бачити у редакційно-видавничому процесі. Звичайно, у всіх видання не обов'язково має бути лише один редактор може бути їх кілька. Але Вікіпедія – це унікальний

випадок, вона налічує спілку людей, яким офіційно дозволено редагувати її. Ось і ще одна особливість вільної інтернет-енциклопедії Вікіпедія.

2.4 Рекомендації щодо вдосконалення матеріалів Вікіпедія

Протягом усіх етапів роботи над вебсайтом особлива увага звертається на його зміст чи контент (з англ. – наповнення), що однією з найбільш важливих показників його функціонування. Коли відсутня корисна інформація, здатна зацікавити певне коло людей, можна порушувати питання про доцільність існування даного веб ресурсу.

За періодичністю оновлення матеріали, що розміщуються на вебсайті, поділяються на три категорії:

- 1) статичні;
- 2) динамічні;
- 3) потокові.

До статичних належать матеріали, які зберігають свою актуальність протягом тривалого часу, немає потреби їх часто оновлювати.

До динамічних – матеріали, що актуальні лише протягом кількох місяців, вони оновлюються систематично.

До поточкових – матеріали, що втрачають актуальність протягом кількох днів. Вони оновлюються регулярно. Саме регулярність оновлення поточкових матеріалів визначає інтерес до інтернет-ресурсу і сприяє зацікавленості відвідувачів [13].

Отже, вільна онлайн-енциклопедія Вікіпедія наповнена, переважно статичними матеріалами, оскільки це енциклопедія і основним її завданням є збирати та зберігати, інформацію для подальшої її реалізації.

Рідше у ній зустрічаються динамічні матеріали, а поточкових матеріалів практично немає.

Вільна онлайн-енциклопедія Вікіпедія – це великий інтернет-ресурс, який містить досить об'ємну кількість інформації. Періодично усі інтернет-ресурси та онлайн-джерела потребують вдосконалення та оновлення, оскільки ще присутні аспекти, які видають недосконалість цих ресурсів.

Перший недолік – це доступ до інтернету, звичайно, це не велика проблема у XXI столітті, але все ж у світі існують певні населені пункти, які розташовані у далеких і малодоступних місцях, де й, зрозуміло, поганий доступ до інтернету.

Другий недолік – це великий обсяг інформації, здавалося б, що у цьому немає нічого поганого, але, насправді, це справжній недолік, оскільки ця перенавантаженість інформацією викликає плутанину між нею і з цього витікає ще один недолік – це невпевненість у достовірності інформації.

Наступний недолік стосується безпеки та конфіденційності, тобто, заходячи навіть на сторінку перевіреного онлайн-ресурсу, ми не можемо бути впевнені у 100% захищеності наших приватних даних.

Ще один недолік, важливість якого почала знецінюється, – це вплив на здоров'я людини. Занадто велика кількість часу, проведеного в Інтернеті, може мати негативний вплив на фізичне та психічне здоров'я, включаючи проблеми зі сном, зменшення уваги та збільшення стресу.

Тому не варто забувати, що інтернет-ресурси не є ідеально вдосконалими та слід пам'ятати про безпеку користування ними, не забуваючи про їхній вплив на здоров'я.

Отож запропонуємо кілька рекомендацій для вдосконалення матеріалів вільної енциклопедії Вікіпедія:

1. Рекомендуємо додавати джерела та посилання.

Важливо посилатися на авторитетні джерела при додаванні інформації. Це допоможе підтвердити достовірність статей та запобігти поширенню неперевіреної інформації.

2. Рекомендуємо актуалізувати інформацію.

Варто подбати, щоб інформація була актуальною та оновлювалася за потреби. Наприклад, у статтях про особистості або події важливо вказувати на останні події та досягнення.

3. Рекомендуємо правильно структурувати статтю.

Варто побудувати, логічну та зручну структуру статей. Використовувати, заголовки, список, таблиці та інші елементи форматування, щоб полегшити читання та розуміння матеріалу.

4. Рекомендуємо уникати стереотипів.

Потрібно уникати у статтях будь-яких форм упередженості або стереотипів. Статті повинні бути об'єктивними та безпристрасними.

5. Рекомендуємо залучати спільноти.

Залучити спільноту Вікіпедії до вдосконалення матеріалів. Та дозволити користувачам редагувати та вдосконалювати статті, а також активно спілкуватися на сторінках обговорень.

6. Рекомендуємо ретельно перевіряти граматику та орфографію.

Варто переконатися, що редагування містять правильну граматику та орфографію. Це підвищить професійний вигляд статей та полегшить їх розуміння.

7. Рекомендуємо обирати різноманітну інформацію.

Включення різноманітних поглядів та перспектив у статтях, допоможе створити об'єктивні та комплексні матеріали.

8. Рекомендуємо дотримуватися правил Вікіпедії.

Перед редагуванням не буде зайвим ознайомитися з правилами та настановами Вікіпедії. Це допоможе уникнути порушень і забезпечить гармонійну співпрацю з іншими учасниками.

9. Рекомендуємо використовувати образотворчі елементи.

Можна додати до статей відповідні зображення, діаграми або графіки, щоб ілюструвати ключові концепції та зробити матеріал більш доступним для аудиторії.

10. Рекомендуємо проводити аналіз дискусій.

Варто слідкувати за обговореннями на сторінках обговорень статей. Час від часу вони можуть містити цінні відгуки та пропозиції щодо вдосконалення матеріалів [26].

Вище перелічені рекомендації повинні допомогти покращити якість та достовірність матеріалів у Вікіпедії та зробити їх якіснішими і кориснішими для читачів.

ВИСНОВКИ

У ході написання дипломної роботи ми проаналізували матеріали вільної енциклопедії «Вікіпедія», розглянули даний ресурс як об'єкт редагування, перевірили дані матеріали на достовірність та з'ясували на скільки є актуальними матеріали вільної енциклопедії «Вікіпедія».

Досліджуючи дану роботу, ми використовували метод аналізу, спостереження та порівняння.

За допомогою аналізу ми мали змогу досконало вивчити матеріали, які містить онлайн-енциклопедія та зрозуміти їхню суть.

За допомогою методу спостереження ми могли промоніторити сучасний стан матеріалів вільної онлайн-енциклопедії «Вікіпедія», розвиток та історію їх походження.

За допомогою методу порівняння ми мали змогу порівняти матеріали вільної енциклопедії «Вікіпедія» з іншими електронними ресурсами, визначити позитивні й негативні сторони та основну відмінність матеріалів вільної енциклопедії «Вікіпедія» від інших.

Виявили основні відмінності між матеріалами вільної онлайн енциклопедії «Вікіпедії» та інших інтернет-ресурсів, дослідили критерії порівняння електронних видань. Знайшли спільні та відмінні особливості даних онлайн ресурсів.

Зрозуміли різницю між матеріалами вільної онлайн-енциклопедії «Вікіпедія» та інших інтернет-ресурсів. Порівняли методи редагування даної онлайн-енциклопедії та інших інтернет-ресурсів, виявили низку відмінностей у редагуванні матеріалів Вікіпедії.

Визначили особливості роботи редакторів над матеріалами вільної онлайн енциклопедії «Вікіпедії». Дослідили роботу редакторів матеріалів Вікіпедії та інших онлайн енциклопедій, здійснили порівняльну характеристику та зрозуміли основні відмінності між ними.

Засвоїли основні 5 принципів та правил редагування вільної енциклопедії «Вікіпедія», детально дізналися хто та яким чином може редагувати матеріали даного ресурсу.

Зрозуміли основну специфіку написання та публікації статей цієї онлайн-енциклопедії. Детальніше дізналися про правила написання даних статей, виявили основні порушення у написанні та публікації таких матеріалів.

Дослідили основні сфери застосування даних матеріалів, хто може їх використовувати та основні правила як правильно це зробити.

Зрозуміли яким чином можна здійснити перевірку матеріалів вільної онлайн-енциклопедії «Вікіпедії», у яких випадках не варто використовувати матеріали даного ресурсу.

Виявили сфери, у яких не можна застосовувати матеріали вільної онлайн-енциклопедії «Вікіпедія», а у яких дозволяється це робити. Зрозуміли основне завдання даної енциклопедії.

Отож, підбиваючи підсумки, можемо зазначити, що із даної дипломної роботи ми дізналися багато нової інформації про матеріали вільної енциклопедії «Вікіпедія», які давно використовуємо, освоїли принципи написання статей для даного ресурсу, дослідили матеріали вільної енциклопедії «Вікіпедія» як об'єкт редагування, здобули навички редагування та зрозуміли як правильно працювати із даним ресурсом, щоб ці матеріали приносили користь нам. І щоб ми могли, публікуючи та редагуючи матеріали, не шкодити іншим користувачам.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

.Вікіпедія. Wikipedia:вебсайт.URL:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D1%82% (дата звернення 02.01.2024).

2.Вікіпедія:Гумор.Wikipedia:вебсайт.URL:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%96%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D1%96%D1%8F:%D0%93%D1%>(дата звернення 30.01.2024).

3. Вікіпедія для навчання. Prometheus.org.ua: вебсайт. URL:

<https://prometheus.org.ua/course/course-v1:W> (дата звернення 02.02.2024).

4.Вікіпедія:Поради для новачків.Wikipedia:вебсайт.URL:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%96%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D1%96%D1%8F:%D0%> (дата звернення 30.01.2024).

5. Вікіпедія українською мовою святкує 20-річчя. Provse.te.ua: вебсайт.URL:

<https://provse.te.ua/2024/01/vikipediia-ukrain>(дата звернення 28.01.2024).

6. Вікі: медіа і технології. Wikiukraine: вебсайт. URL:

<https://wikiukraine.wordpress.com/> (дата звернення 30.01.2024).

.Вікі про вікі: Чернетка/Правила.Wiki pro wiki:вебсайт.URL:

https://wikis.fandom.com/uk/wiki/%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%96_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B2%D1%96%D0%BA%D1%96:%D0%A7%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B5%D1 (дата звернення 30.01.2024).

8.Вікіпедія: П'ять основ. Wikipedia:вебсайт.URL :

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%96%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D1%96%D1%8E:%d> (дата звернення 30.01.2024).

9.Вікі-технології. Створення та редагування статей Вікіпедії. Харківська обласна універсальна бібліотека: вебсайт.URL:

<http://library.kharkov.ua/libdruk/LibKh-0000000014> (дата звернення 30.01.2024).

10.Дезінформація йде з усіх боків: як Вікіпедія протидіє фейкам. Ms.detector.media: вебсайт.URL:

<https://ms.detector.media/onlain-media/post/24356/2020-03-19-dezinformatsiya-yde-z-usikh-bokiv-yak-vikipediya-protydiie-feykam/> (дата звернення 30.01.2024).

1.Довідка: Як редагувати статтю.Wikipedia:вебсайт.URL:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BA%D0%B0:%D0%AF%D0%> (дата звернення 29.01.2024).

12.Історія створення вільної енциклопедії «Вікіпедія».Wikipedia:вебсайт.URL:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F_%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%96%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D1%96%D1%97 (дата звернення 06.01.2024).

13.Методичні рекомендації щодо вдосконалення роботи веб-сайтів.

Ues.net.ua:вебсайт.URL:

http://zpto.ues.net.ua/images/files/metodrekomendazii/metod_cayt.pdf.todrekomendazii/m (дата звернення 04.02.2024).

14.Популярність вільної енциклопедії "Вікіпедія".Wikipedia:вебсайт.URL:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D0%BD%D0%BB%D0%B0%D0%B9%D0%BD> (дата звернення 16.01.2024).

15.Популярність вільної енциклопедії «Вікіпедія» в Україні. Society:вебсайт.

URL:

https://lb.ua/society/2013/04/08/195830_ukrainskaya (дата звернення 14.01.2024).

16.Поява Вікіпедії.Uain:вебсайт.URL:

<https://uain.press/articles/shho-take-wikipediya-659919>

(дата звернення

.01.2024).

7.Правила, що регулюють вміст .Wikipedia:вебсайт.URL:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%96%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D1%96%D1%8F#:~:text=%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%BD%D1%86%D0%B8%D0%BF%D0%B8%20> (дата звернення 02.02.2024).

8.Розміри Вікіпедії. Wikipedia:вебсайт.URL:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%96%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D1%96%D1%8F#:~:text=%D0%9E%D1%81%D0%BA%D1%96%D0%BB%20> (дата звернення 01.02.2024).

9.Сучасний стан. Wikipedia:вебсайт.URL:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%96%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D1%96%D1%8F#:~:text=%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%2C%20%D> (дата звернення 02.02.2024).

20.Тематичне охоплення. Wikipedia:вебсайт. URL:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%96%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D1%96%D1%8F#:~:text=%D0%92%D1%96%D0%BA%D1%96%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D1%83%D1%94%20%D1%81%D0%B5%D0%B1%D0%B5.%5B10%5D> (дата звернення 31.01.2024).

21.Товариство редакторів української Вікіпедії.Wikipedia:вебсайт.URL:

<https://meta.wikimedia.org/wiki/Association> (дата звернення 31.01.2024).

22.Українська електронна енциклопедистика в соціогуманітарному вимірі

Ukrainelectronicencyclo :вебсайт.URL:

file:encycloadmin/Downloads/Ukrainian_electronic (дата звернення 11.02.2024).

23.Українська Вікіпедія.Wikipedia:вебсайт.URL:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/8F> (дата звернення 11.01.2024).

24. Українська «Вікіпедія» лідирує за кількістю новостворених статей у світі.
Ms.detector.media: вебсайт.URL:

<https://ms.detector.media/onlain-media/post/22154/2018-12-03-ukrainska-vikipediya-lidyrui-z-kilkistyu-novostvorenykh-> (дата звернення 02.02.2024).

25. Хто наповнює Вікіпедію і перевіряє статті? 24tv.ua: вебсайт. URL:

https://24tv.ua/tech/ukrayinskiy_vikipediyi_16 (дата звернення 01.02.2024).

26. Цікаві факти про Вікіпедію» 24tv.ua: вебсайт. URL:

<https://idea.24tv.ua/10-faktiv-pro-vikipediyu-yaki-vi-ranishe-ne-znali-ostanni-novini-n1555812> (дата звернення 12.02.2024).

Цільова аудиторія. Wikipedia: вебсайт. URL:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A6%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B0_%D0%B0%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F#:~:text= (дата звернення 12.01.2024).

28. Чи можна довіряти українській Вікіпедії?. Life.pravda: вебсайт. URL:

<https://life.pravda.com.ua/society/2020/02/2/239785/> (дата звернення 30.01.2024).

29. Чому варто дописувати в енциклопедію, зокрема, студентам,

про що варто писати?. Life.pravda.com.ua: вебсайт. URL :

<https://life.pravda.com.ua/society/2020/02/2/23665> (дата звернення 31.01.2024).

30. Про що варто писати?. Life.pravda.com.ua: вебсайт. URL :

<https://life.pravda.com.ua/society/2020/02/2/23978> (дата звернення 31.01.2024).

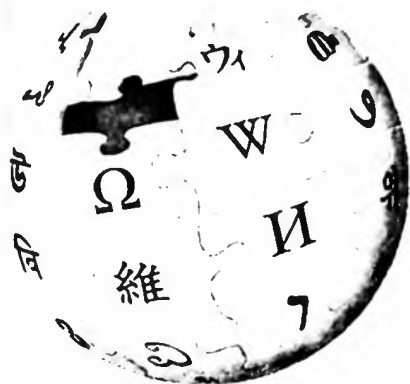
1. Що таке «Вікіпедія»? Український інтерес: вебсайт. URL:

<https://uain.press/articles/shho-take-vikipediya-65991> (дата звернення 31.01.2024).

ДОДАТКИ

Додаток А

Логотип вільної онлайн енциклопедії «Вікіпедія»

WIKIPEDIA
The Free Encyclopedia

ВІКІПЕДІЯ
Вільна енциклопедія

Топ15 найпопулярніших статей української Вікіпедії у 2021 році

Пам'ятник Вікіпедії у м. Слубіце (Польща).

Додаток Г

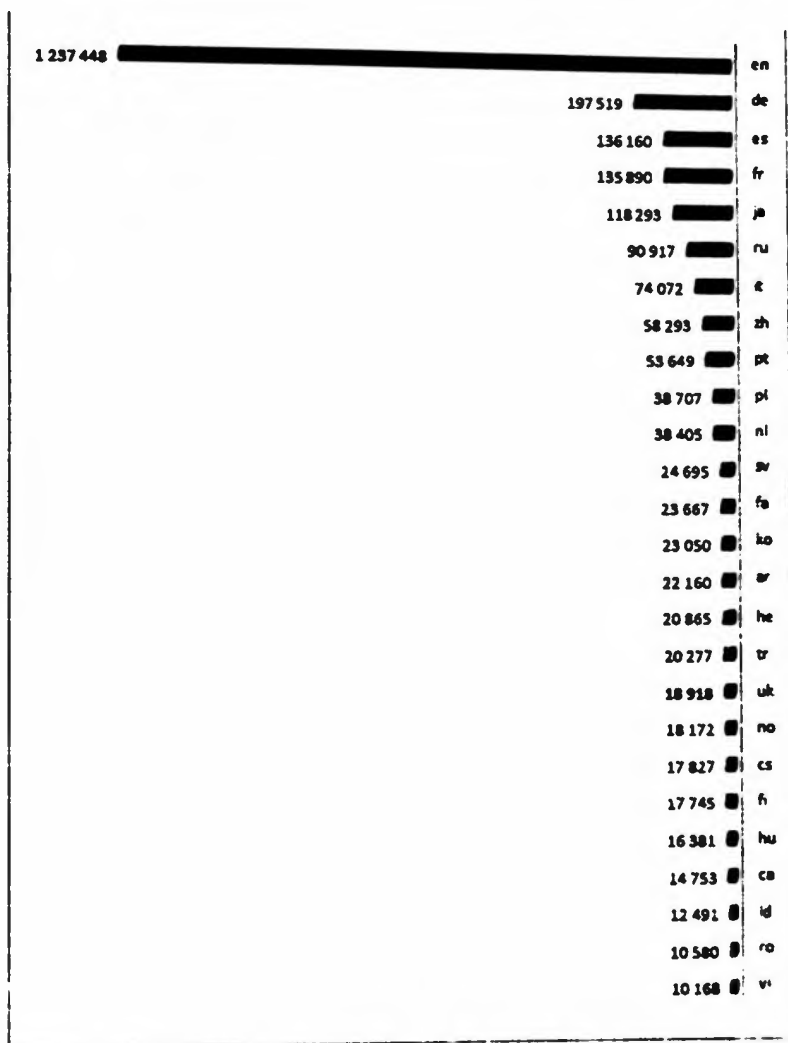
Лоренс Марк Сенгер, або Ларрі Сенгер— американський викладач філософії, один із засновників Вікіпедії, засновник Citizendium.

Джсиммі Донал «Джімбо» Вейлз — інтернет-підприємець, ідеолог концепції вікі, засновник Вікіпедії.

Додаток Г

Число редакторів Вікіпедії різними мовами(серпень 2018)

Домінування різних розділів за кількістю редагувань в різних країнах світу

Домінування різних мовних розділів вікіпедії за відвідуваністю у світі.

>50 %	<50 %	код	мова	Темним кольором позначено країни у яких відвідуваність даного розділу становить більше 50 % відвідуваності всіх розділів Вікіпедії, світлим — менше 50 %.
		en	англійська	
		es	іспанська	
		fr	французька	
		ar	арабська	
		ru	російська	
		pt	португальська	
		de	німецька	
		zh	китайська	
			інші мови	
			відсутні дані	

Домінування різних мовних розділів вікіпедії за кількістю редагувань у країнах світу

Додаток Є

Вікіпедисти в парламенті Астурії (Іспанія)

Додаток Ж

Обкладинка першої монографії про Вікіпедію — «How Wikipedia Works»

